

Dosarul nr.2r-694/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: L. Mitrofan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

D E C I Z I E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasili Rosti împotriva Ecaterinei Lica cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și a fost restituită cererea de apel depusă de Ecaterina Lica, prin intermediul avocatului Marian Babără,

c o n s t a t ă :

La 04 iulie 2020, Vasili Rosti a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Lica cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 martie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Rosti Vasili a fost admisă. A fost încasat de la Ecaterina Lica în beneficiul lui Vasili Rosti suma de 4100 de dolari SUA cu titlul de datorie, convertiți în valută națională, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data executării datoriei. A fost încasat de la Ecaterina Lica în beneficiul lui Vasili Rosti suma de 2156 de lei cu titlul de taxă de stat, suma de 4000 de lei cu titlul de cheltuieli de asistență juridică.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 martie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Ecaterina Lica. S-a comunicat părții apelante Ecaterina Lica despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în încheiere și anume, prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 1617 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării încheierii. S-a explicat părții apelante că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în

termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de către Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2021, din motiv că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău. A fost remise în adresa apelantei Ecaterina Lica cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 06 octombrie 2021, Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără a declarat recurs împotriva încheierii din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei la rejudicare pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, a reiterat că, nu este de acord cu încheierea instanței de apel, soluția fiind una neîntemeiată. Mai mult ca atât, nu a recepționat încheierea din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care i s-a acord termen pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 23 iunie 2021 și a fost expediată participanților la proces la 02 iulie 2021(f.d.214), însă la materialele cauzei lipsesc probe ce ar demonstra recepționarea încheierii recurate.

Astfel, recursul declarat de Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără la 06 octombrie 2021, este depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1), lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă. În conformitate cu art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele dosarului rezultă că, prin hotărârea din 17 martie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Rosti Vasiliu a fost admisă.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 martie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Ecaterina Lica. S-a comunicat părții apelante Ecaterina Lica despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în încheiere și anume, prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 1617 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării încheierii. S-a explicat părții apelante că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Aici este de notat că, încheierea instanței de apel din 12 mai 2021 a fost expediată în adresa apelantei Ecaterina Lica, inclusiv avocatului apelantei Marian Babără, prin scrisoare de însoțire (f.d.208). De către avocatul Marian Babără a fost recepționată la 19 mai 2021, conform avizului de recepție (f.d.209). Din adresa apelantei Ecaterina Lica a fost restituită corespondența cu mențiunea factorului poștal „nereclamat”. (f.d.210)

Deși, recurenta Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără, în recursul declarat, a menționat precum că, încheierea instanței de apel din 12 mai 2021 nu a recepționat-o, or, de existența acesteia ar fi aflat din textul încheierii de restituire a cererii de apel, Colegiul relevă că, materialele cauzei atestă contrariul. Or, avocatul recurentei, Marian Babără, care acționează în baza mandatului avocațional seria MA nr.01582989 din 24 noiembrie 2020 (f.d.171), a primit încheierea prin care nu s-a dat curs, conform avizului de recepție, la adresa biroului indicată în mandatul avocațional (f.d.171).

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel declarată de către Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără, împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2021, din motiv că, apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău. A fost remise în adresa apelantei Ecaterina Lica cererea de apel cu toate documentele anexate

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că

se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Conform art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective. Reieșind din norma dată de drept, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Totodată, în conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără, or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 12 mai 2021 a indicat clar termenul (10 zile de la recepționarea încheierii respective), precum și a identificat locul precis (concret) în care apelanta trebuia să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 1617 de lei, însă în termenul stabilit Ecaterina Lica, nu a prezentat în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poșta, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorească, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Conform art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă, dacă părțile sunt reprezentate de către avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocatului, ca și în prezenta cauză, iar recepționarea înștiințărilor înlătură orice viciu de citare sau de înștiințare a părților.

Prin urmare, odată ce avocatul Marian Babără, care acționează în interesele Ecaterinei Lica, a recepționat încheierea din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, încă la data de 19 mai 2021, urma să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să depună diligența pentru a prezenta cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat Curții de Apel Chișinău până la expirarea termenului-limită stabilit de instanță, și anume până la 30 mai 2021, inclusiv, însă fiind zi de duminică, se atestă că, până la 31 mai 2021 următoarea zi lucrătoare.

Or, în conformitate cu art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În circumstanțele stabilite, Colegiul reține că, instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel depusă de Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără, pe motiv că, nu a înlăturat neajunsurile în termenul limită stabilit prin încheierea din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul menționează că, apelanta avea obligația și a dispus de suficient timp pentru a întreprinde toate măsurile în vederea executării indicațiilor stabilite în încheierea instanței de apel din 12 mai 2021, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Respectiv, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de acesta.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că, partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelantul nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (cauza Tudor-Comerț contra Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul

declarat de Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără și de a menține încheierea din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Ecaterina Lica, reprezentată de avocatul Marian Babără.

Se menține încheierea din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasili Rosti împotriva Ecaterinei Lica cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru